

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: A. M., zastoupené Mgr. Miroslavem Dvořákem, advokátem v Bruntále, Partyzánská 16, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 1. 2004, čj. OAM-107/VL-07-05-2004, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 5. 2005, čj. 24 Az 74/2004 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.
- IV. Odměna advokáta Mgr. Miroslava Dvořáka se určuje částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 1. 2004, čj. OAM-107/VL-07-05-2004, nebyl žalobkyni udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný současně rozhodl, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona.

Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Ostravě; v žalobě uvedla, že v Arménii nemá dům ani práci, kvůli zdravotnímu stavu svého syna prodala svůj dům a půjčila si peníze, věřitelé jí nyní vyhrožují, kvůli vysokému věku si nemůže najít práci; dále uvedla, že se jí nelíbí postoj jejich vlády (bez jakékoliv konkretizace) a že chce zůstat v České republice. Krajský soud v Ostravě žalobu rozsudkem ze dne 19. 5. 2005, čj. 24 Az 74/2004 - 34, zamítl. Rozsudek krajského soudu vycházel ze skutečnosti, že žalovaný dostatečně zjišťoval skutkový stav a napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem.

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) napadla včas podanou kasační stížností, v níž pouze uvedla, že Krajský soud v Ostravě posoudil její kauzu v rozporu s právním řádem a že shledává pochybení všech dosavadních orgánů v řízení o udělení azylu. V doplnění kasační stížnosti ze dne 24. 10. 2005 stěžovatelka namítla, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné ve vztahu k výrokům o neudělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a krajský soud se měl přezkoumatelností napadeného rozhodnutí žalovaného zabývat *ex officio*, což neučinil. V kasační stížnosti stěžovatelka rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl odmítnutí podané kasační stížnosti pro její vadnost, neboť stěžovatelka ani v jejím doplnění dostatečným způsobem neodůvodnila své tvrzení stran nesprávnosti rozhodnutí soudu. Dále žalovaný navrhl nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je žadatelka chráněna před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku; takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně). Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud poté posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; neshledal přitom vady, k nimž by musel

přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud o věci uvažil takto:

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítla, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné ve vztahu k výrokům o neudělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a krajský soud se touto vadou nezabýval, přestože tak měl - i bez žalobní námítky - učinit. Stěžovatelka se tak dovolávala stížního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, ačkoliv svou námitku tomuto zákonnému ustanovení výslovně nepodřadila.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka v průběhu správního řízení jako důvody své žádosti o azyl v České republice uvedla, že si v Arménii půjčila od soukromých osob peníze na léčení svého syna, prodala byt, přesto před odchodem ze země původu měla ještě dluh u tří osob, z nichž jeden věřitel (její soused, který pracoval na policii) jí v souvislosti s tímto dluhem vyhrožoval; žádným způsobem se nepokoušela tyto výhrůžky řešit, neobrátila se na policii ani jiné státní orgány s žádostí o pomoc. V zemi původu měla rovněž ekonomické potíže související s její nezaměstnaností; příčinou její nezaměstnanosti byla všeobecná ekonomická situace v zemi. Dále uvedla, že nesouhlasí s politikou arménského prezidenta (protože nedělá nic pro arménský stát), tento svůj nesouhlas však veřejně neprezentovala. Jako poslední důvod své žádosti o azyl v České republice uvedla snahu o legalizaci pobytu.

Podle § 13 odst. 1 zákona o azylu se rodinnému příslušníkovi azyllanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu, v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení azylu nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Podle odstavce 2 téhož ustanovení se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí manžel azyllanta, svobodné dítě azyllanta mladší 18 let, rodič azyllanta mladšího 18 let, nebo zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 8 zákona o azylu.

Z výše uvedeného vyplývá, že stěžovatelka v průběhu řízení jakékoliv skutečnosti, které by odůvodňovaly udělení azylu za účelem sloučení rodiny ve smyslu § 13 zákona o azylu, netvrdila, takovéto skutečnosti ani nevyplynuly z podkladů, které si žalovaný pro své rozhodnutí opatřil. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného ve vztahu k neudělení azylu podle § 13 zákona o azylu, sestávající se z parafráze tohoto zákonného ustanovení a konstatování, že žadatelka o udělení azylu nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, proto Nejvyšší správní soud shledal v posuzované situaci jako dostačující. Rozhodnutí žalovaného tak ve vztahu k neudělení azylu za účelem sloučení rodiny není nepřezkoumatelné.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, nebude-li zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. S charakterem tohoto ustanovení, které je kombinací neurčitěho právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení, se Nejvyšší správní soud podrobně vypořádal mj. v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, čj. 5 Azs 105/2004 - 72, publikovaném pod č. 375/2004 Sb. NSS, na který pro stručnost na tomto místě odkazuje.

Na udělení humanitárního azylu nemá žadatel subjektivní právo. Rozhodnutí o udělení humanitárního azylu je vydáváno ve sféře absolutního správního uvážení příslušného správního orgánu. Soudní kontrola zákonnosti takového rozhodnutí proto nutně zůstává jen v rovině přezkumu dodržení procesních práv stěžovatelky a posouzení toho, zda nebyly překročeny zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej nebylo zneužito (§ 78 odst. 1 s. ř. s.); takové rozhodnutí tedy soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, čj. 3 Azs 12/2003 – 38).

Z rozhodnutí žalovaného vyplynulo, že žalovaný možnost udělení humanitárního azylu stěžovatelce vážil, po posouzení její osobní situace a poměrů v zemi původu jí však humanitární azyl neudělil (srov. odst. 1 na straně 6 rozhodnutí žalovaného). Rozhodnutí žalovaného ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu odůvodněno bylo, byť poměrně stručně, a proto není nepřezkoumatelné. Skutečnosti, které měl za objasněné, žalovaný shrnul v odstavci 1 na straně 3 svého rozhodnutí (důvodem žádosti stěžovatelky o udělení azylu byly obavy z jednání věřitelů kvůli nesplaceným finančním půjčkám, těžkosti ekonomického charakteru, obecná nespokojenost s jednáním arménského prezidenta a snaha o legalizaci pobytu na území České republiky).

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného ve vztahu k neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu bylo odůvodněno řádně a (pro posuzovanou věc) dostatečně, a není tak nepřezkoumatelné. Krajský soud se, i přesto, že stěžovatelka v tomto směru nic konkrétního v žalobě nenamítala, v odůvodnění napadeného rozsudku neudělením azylu za účelem sloučení rodiny (§ 13 zákona o azylu) a humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) zabýval, a dospěl k závěru, že žalovaný v posuzované věci nepochybil. Skutečnost, že krajský soud ve svém rozhodnutí výslovně neuvedl, že se *ex officio* (z úřední povinnosti) zabýval tím, zda není rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, v situaci, kdy přezkoumávané rozhodnutí touto vadou netrpí, nepředstavuje vadu řízení a nezpůsobuje nezákonnost jeho rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud zhodnotil stížní námitku jako nedůvodnou. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Stěžovatelce byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 2x 1000 Kč za dva úkony právní služby - převzetí a příprava věci a písemné podání soudu týkající se věci samé a dále 2x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ustanovením § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, celkem 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu

